๕๑ ปี
กรมวิชาการเกษตร
DOA TOGETHER

เห็ดฟาง กวก. สทช. 1

จดหมายข่าว

ผลิใบ

ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

2 ฉีกซอง
- ตรวจส่งออกทุเรียนใต้

9 รายงาน
- เห็ดฟางสายพันธุ์ใหม่ กวก. สทช. 1 ดอกใหญ่ ให้ผลผลิตสูง

13 ขอคุยด้วยคน
- สุดยอดกาแฟไทย'67

16 จากโต๊ะบอกอ
- การออกใบอนุญาตขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า

DOA TOGETHER
Hearing for Changing, Acting for Moving forward

ปีที่ 26 ฉบับที่ 11 ประจำเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2567 ISSN 1513-0010

อังคณา สุวรรณกูฏ

ตรวจส่งออกทุเรียนใต้

ปฏิเสธไม่ได้ว่ากระแสความต้องการบริโภคทุเรียนของตลาดจีนส่งผลให้อัตราการขยายพื้นที่ปลูกทุเรียนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่แหล่งผลิตทุเรียนแหล่งใหญ่ของไทยยังคงอยู่ในสองพื้นที่หลัก คือ ภาคตะวันออกและภาคใต้ ในฤดูการผลิตปี 2567 นี้ ทุเรียนภาคตะวันออกได้ปิดฤดูเก็บเกี่ยวไปแล้ว คงเหลือเฉพาะทุเรียนในพื้นที่ภาคใต้ที่ยังคงมีผลผลิตออกมา และยังมีการส่งออกไปยังจีนอย่างต่อเนื่อง ประมาณการว่าทุเรียนภาคใต้จะปิดฤดูการเก็บเกี่ยวในฤดูปกติประมาณเดือนกันยายนนี้

มาตรการตรวจส่งออกทุเรียนผลสดของกรมวิชาการเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกและภาคใต้ อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน คือ เป็นการตรวจ ณ โรงคัดบรรจุ โดยประเด็นที่ทางการจีนให้ความสำคัญคือ ต้องปราศจากการปนเปื้อนของศัตรูพืช และสามารถตรวจสอบย้อนกลับจนกระทั่งถึงแหล่งผลิตได้ ดังนั้น มาตรการต่าง ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นจึงเป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าวเป็นสำคัญ กรมวิชาการเกษตร โดยสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของด่านตรวจพืชทั่วประเทศ ทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการตรวจสอบศัตรูพืชและตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างสองประเทศก่อนที่จะอนุญาตให้ส่งออกได้

ประเด็นความแตกต่างของมาตรการตรวจส่งออกทุเรียนในภาคตะวันออกที่ปิดฤดูการเก็บเกี่ยวไปแล้วกับมาตรการตรวจส่งออกของทุเรียนในพื้นที่ภาคใต้ มีความแตกต่างกันจากเหตุปัจจัยที่ได้รับการแจ้งเตือนจากหน่วยงาน GACC ของจีนที่แจ้งมายังกรมวิชาการเกษตร นั่นคือ การตรวจพบการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนติดไปกับทุเรียนส่งออกในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวของทุเรียนในภาคใต้

“ฉีกซอง” ฉบับเดือนสิงหาคม ขอนำท่านผู้อ่านไปทำความรู้จักกับแนวทางการดำเนินการในส่วนที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ **“ตรวจส่งออกทุเรียนใต้”** เพื่อจัดการปัญหาการตรวจพบศัตรูพืชกับทุเรียนส่งออกเป็นอย่างไร โปรดติดตาม

แจ้งเตือนการผิดเงื่อนไข

ปัญหาการแจ้งเตือนการตรวจพบการปนเปื้อนของศัตรูพืชที่ติดไปกับทุเรียนผลสดที่ส่งออกไปจีน ศัตรูพืชที่ถูกแจ้งเตือนบ่อยครั้ง คือ เพลี้ยแป้ง และ ราดำ ในส่วนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน พบการแจ้งเตือนจากสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People’s Republic of China หรือ GACC) ในปีการผลิต 2566 โดยทาง GACC ตรวจพบและแจ้งเตือนกลับมาเป็นช่วงเวลาของการเก็บเกี่ยวทุเรียนในพื้นที่ภาคใต้ ประมาณเดือนสิงหาคม 2566 ซึ่งในฤดูการผลิต 2566 ทาง GACC แจ้งเตือนปัญหาการตรวจพบหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนปนเปื้อน จำนวนรวม 29 ตู้

สำหรับการแจ้งเตือนการผิดเงื่อนไขการนำเข้าเป็นข้อปฏิบัติที่องค์กรอารักขาพืชแห่งชาติ หรือ National Plant Protection Organization (NPPO) จะต้องดำเนินการภายใต้อนุสัญญาการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention - IPPC) และพันธกรณีร่วมกันระหว่างประเทศคู่ค้า ในส่วนของไทยดำเนินการโดยกรมวิชาการเกษตร หากมีการตรวจพบการผิดเงื่อนไขการนำเข้า กรมวิชาการเกษตร โดยสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร จะดำเนินการแจ้งเตือนผ่านจุดประสานงานของอนุสัญญา IPPC เพื่อให้ทางประเทศผู้ส่งออกทราบ และดำเนินการทวนสอบข้อเท็จจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการตรวจพบศัตรูพืชกักกัน ซึ่งเป็นประเด็นที่ประเทศคู่ค้าให้ความสำคัญในการป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชที่ติดมาจากการค้าระหว่างประเทศ การดำเนินการดังกล่าวเป็นวิธีปฏิบัติที่ทุกประเทศที่มีการนำเข้า-ส่งออก และเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าวจะต้องถือปฏิบัติ

หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน

จากข้อมูลของสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Mudaria luteileprosa* Holloway หรือรู้จักในชื่อ หนอนใต้ หนอนรู หรือหนอนมาเลย์ ตามลักษณะแหล่งที่มาของหนอนและพฤติกรรมของหนอนดังกล่าว ด้วยหนอนดังกล่าวมีถิ่นกำเนิดในมาเลเซีย และแพร่ระบาดเข้ามาทางตอนใต้ของไทย โดยเมื่อนำเมล็ดทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองจากทางภาคใต้มาผลิตเป็นต้นตอในพื้นที่ต่าง ๆ เท่ากับว่าเป็นการนำหนอนออกมาจากพื้นที่เดิมมายังพื้นที่ใหม่ จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของหนอนดังกล่าว เพราะเมื่อหนอนเข้าทำลายผลทุเรียนแล้วจะสังเกตได้ยาก ซึ่งหนอนจะถ่ายมูลออกมาปะปนอยู่กับเนื้อทุเรียน ทำให้เนื้อทุเรียนเสียคุณภาพ เกษตรกรไม่สามารถขายเนื้อทุเรียนสดได้ ต้องนำไปแปรรูปซึ่งราคารับซื้อต่ำกว่าการขายทุเรียนผลสดมาก โดยเกษตรกรจะทราบเมื่อหนอนเจริญเติบโตเต็มที่พร้อมเข้าดักแด้ ซึ่งหนอนจะเจาะเปลือกทุเรียนออกมาเป็นรู เพื่อเข้าดักแด้ในดินต่อไป

ในปีการผลิต 2567 GACC ได้ดำเนินการแจ้งเตือนการตรวจพบหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน โดยแจ้งเตือนการตรวจพบครั้งแรกในเดือนมิถุนายน 2567 และต่อเนื่องมาในเดือนกรกฎาคม 2567 รวมจำนวน 10 ตู้ ซึ่งมาตรการที่ทางการจีนดำเนินการคือ ส่งกลับทุเรียนตู้ที่ตรวจพบปัญหาการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนทั้ง 10 ตู้ เมื่อกรมวิชาการเกษตรทวนสอบข้อมูลที่ระบุไว้ในใบรับรองสุขอนามัยพืช พบว่า แปลงผลิตทุเรียนที่พบปัญหาการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนดังกล่าวมาจากหลายแหล่งด้วยกัน ประกอบด้วย แปลงในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช และทุเรียนในชุดดังกล่าวมาจากโรงคัดบรรจุใน 3 จังหวัด คือ อุตรดิตถ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช ซึ่งตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างสองประเทศจะต้องระงับการส่งออกทุเรียนจากแปลงผลิตและโรงคัดบรรจุดังกล่าว ไม่ให้สามารถส่งออกไปยังจีนได้ จนกว่าจะมีการกำหนดมาตรการควบคุมที่สามารถเชื่อได้ว่าจัดการการปนเปื้อนดังกล่าวได้จริง

หนอนชนิดนี้พบระบาดเป็นครั้งแรกที่ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เมื่อปี 2530 โดยในปี 2533 พบหนอนชนิดนี้ระบาดใน 8 ตำบลของจังหวัดระยอง คือ ซากโดน สองสลึง ห้วยยาง เนินค้อ ทางเกวียน วังหว้า บ้านนา และกร่ำ ซึ่งที่ตำบลซากโดนพบความเสียหายสูงสุดถึง 26 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ปลูก ส่วนที่จังหวัดจันทบุรีพบในพื้นที่ของ 2-3 ตำบล ในเขตอำเภอเมือง และความเสียหายราว 4 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ปลูก ต่อมาในปี 2534 ที่จังหวัดระยอง พื้นที่ระบาดโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น พื้นที่เสียหายสูงสุดราว 29 เปอร์เซ็นต์ ที่ตำบลเนินค้อ ส่วนที่จังหวัดจันทบุรีพบหนอนชนิดนี้เพิ่มเป็น 4 อำเภอ คือ อำเภอเมือง แหลมสิงห์ ขลุง และมะขาม สวนทุเรียนบางแห่งได้รับความเสียหายจากหนอนชนิดนี้สูงถึง 80–90 เปอร์เซ็นต์ และพื้นที่การระบาดได้ขยายออกจากแหล่งที่พบการระบาดครั้งแรกไปในหลายพื้นที่ของจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ในปัจจุบันยังพบการระบาดของหนอนชนิดนี้ทุกแหล่งปลูกทุเรียน โดยในระยะที่ผ่านมาพบว่ามีการตรวจพบการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนติดไปจนถึงผู้บริโภคทั้งตลาดภายในและต่างประเทศบ่อยครั้ง จึงนับว่าหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน เป็นหนึ่งในศัตรูทุเรียนที่สร้างปัญหาไม่น้อย

วงจรชีวิตของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน สามารถวางไข่ได้ 100-200 ฟองต่อตัว วางไข่เป็นฟองเดี่ยวบนผลทุเรียนในขณะที่ผลยังอ่อน จากนั้นตัวหนอนที่เพิ่งฟักจากไข่จะเจาะเข้าไปกัดกินเมล็ดภายในผล การเข้าทำลายจะสังเกตรอยเจาะของหนอนได้ยาก เนื่องจากมีขนาดเล็กมากและเปลือกทุเรียนที่กำลังขยายจะปิดรูเจาะของหนอน ทุเรียนที่ถูกทำลายส่วนใหญ่จะอยู่ในระยะที่เมล็ดแข็งแล้ว อายุผลตั้งแต่ 6 สัปดาห์จนถึงระยะเก็บเกี่ยว หนอนเจริญเติบโตอยู่ภายในผลทุเรียนกัดกินเมล็ดเป็นอาหารประมาณ 30-40 วัน โดยคาดคะเนจากเวลาที่จับแม่ผีเสื้อตัวแรกได้และเวลาที่พบหนอนที่โตเต็มที่พร้อมจะเข้าดักแด้ซึ่งห่างกันประมาณ 48 วัน จึงคาดว่าระยะตั้งแต่ผีเสื้อออกจากดักแด้ ผสมพันธุ์ วางไข่ และไข่ฟักเป็นตัวหนอน ใช้เวลาประมาณ 10 วัน ดังนั้น ระยะหนอนประมาณ 38 วัน การทำลายของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนจะเจาะไชเข้าไปในเมล็ดกัดกินและถ่ายมูลออกมาทำให้เนื้อทุเรียนเปรอะเปื้อนเสียหาย หนอนอาศัยอยู่ในผลทุเรียนจนกระทั่งผลแก่ เมื่อหนอนโตเต็มที่หรือถ้าผลร่วงก่อน หนอนจะเจาะรูกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5-8 มิลลิเมตร ออกมาและเข้าดักแด้ในดิน ระยะก่อนเข้าดักแด้ 8-10 วัน ระยะดักแด้ 1-9 เดือน ผีเสื้อตัวเต็มวัยที่ออกจากดักแด้ภายในหนึ่งเดือนอาจจะเข้าทำลายทุเรียนรุ่นหลังในปีเดียวกันได้ หรืออาจจะออกจากดักแด้ในปีถัดไป โดยมีฝนในช่วงต้นปีเป็นตัวกระตุ้นให้ตัวเต็มวัยออกจากดักแด้ ผีเสื้อตัวเต็มวัยที่จับได้จากกับดักแสงไฟจะมีชีวิตเพียง 7-10 วันเท่านั้น

คำแนะนำในการป้องกันกำจัดของสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช เริ่มตั้งแต่ไม่ควรขนย้ายเมล็ดทุเรียนจากที่อื่นเข้ามาในแหล่งปลูก ถ้ามีความจำเป็นควรทำการคัดเลือกเมล็ดอย่างระมัดระวัง หรือแช่เมล็ดด้วยสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน (malathion) 83% EC อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล (carbaryl) 85% WP อัตรา 50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ก่อนทำการขนย้าย จะช่วยกำจัดหนอนได้ ในขณะที่ทุเรียนในระยะติดผลควรติดกับดักแสงไฟ black light เพื่อติดตามการระบาดของผีเสื้อหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน หมั่นตรวจดูผีเสื้อในกับดัก 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ หลังฝนตกหนักควรตรวจทุกวัน โดยเฉพาะในช่วงผลทุเรียนอายุ 6 สัปดาห์เป็นต้นไป ถ้าพบผีเสื้อให้กำจัดทันที ซึ่งระดับความเสียหายทางเศรษฐกิจที่ต้องดำเนินการ คือ ตรวจพบตัวเต็มวัยในกับดักแสงไฟ 1 ตัว และกับดักแสงไฟยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือตรวจการระบาดของแมลงได้ เพื่อให้ทราบว่ามีแมลงระบาดในช่วงเวลาใด และควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดอย่างไรเพื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยเป็นเครื่องมือช่วยในการพิจารณาลดจำนวนครั้งของการพ่นสารเคมีได้

สำหรับการใช้สารเคมีในผลทุเรียนอายุตั้งแต่ 6 สัปดาห์ขึ้นไป หากพบผีเสื้อในแปลงสามารถใช้สารคาร์บาริล (carbaryl) 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือเดลทาเมทริน (deltamethrin) 3% EC อัตรา 15 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน (lambda-cyhalothrin) 2.5% CS อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือเบตา-ไซฟลูทริน (beta-cyfluthrin) 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร โดยให้เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่ง พ่นสารอย่างน้อย 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน อีกวิธีหนึ่งคือการห่อผลด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น ขนาด 40x75 เซนติเมตร เจาะก้นถุงเพื่อระบายน้ำ ให้เริ่มห่อผลเมื่อผลทุเรียนอายุ 6 สัปดาห์ และห่อไว้จนกระทั่งเก็บเกี่ยว ก่อนการห่อผลต้องตรวจสอบก่อนว่าผลทุเรียนปราศจากเพลี้ยแป้ง หากพบให้ใช้แปรงปัดออกแล้วพ่นด้วยปิโตรเลี่ยม ออยล์ (petroleum oil) อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อกำจัดเพลี้ยแป้งดังกล่าว

ปรับมาตรการตรวจส่งออก

จากที่กล่าวมาข้างต้น มาตรการตรวจสอบของการส่งออกทุเรียนผลสดเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามความตกลงร่วมกันระหว่างไทยกับจีน ภายใต้พิธีสารระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงควบคุมคุณภาพและตรวจสอบกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยข้อกำหนดด้านกักกันโรคและตรวจสอบสินค้าผลไม้ที่ส่งออกจากไทยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน (ทางเรือ/ทางอากาศ) ต่อมาในปี 2563 ได้ปรับปรุงพิธีสารร่วมกันเป็นพิธีสารฉบับใหม่ คือ พิธีสารข้อกำหนดด้านการกักกันโรคและการตรวจสอบการส่งออกและนำเข้าผลไม้ผ่านประเทศที่สาม เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2564 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2563 หน่วยงานที่รับผิดชอบของฝ่ายจีนได้ปรับมาเป็นสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General. Administration of Customs of the People's Republic of China : GACC) ในขณะที่ฝ่ายไทยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และกรมวิชาการเกษตร โดยที่ทุเรียนเป็นผลไม้ชนิดหนึ่งในพิธีสารดังกล่าว

หลักการสำคัญของการตรวจส่งออกทุเรียนผลสด เป็นการตรวจสอบ ณ โรงคัดบรรจุ ประกอบด้วย การตรวจสอบเอกสารให้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่กำหนด การตรวจสอบบรรจุภัณฑ์-ฉลาก ยานพาหนะ การตรวจสอบศัตรูพืช และการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช ซึ่งแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีรายละเอียดยิบย่อยที่เป็นจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมหลายจุด เมื่อไทยได้รับการแจ้งเตือนการตรวจพบการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนติดไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับระดับความเข้มข้นในการดำเนินการตรวจสอบศัตรูพืชให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในส่วนของการตรวจสอบศัตรูพืชเพื่อรับรองสุขอนามัยพืชได้นำมาตรการกรอง 4 ชั้น มาปฏิบัติในการตรวจทุเรียนส่งออกตั้งแต่เดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา มาตรการดังกล่าวประกอบด้วย ชั้นที่ 1 การคัดทุเรียนคุณภาพจากสวน ชั้นที่ 2 การบ่มทุเรียนที่โรงคัดบรรจุ ชั้นที่ 3 การเพิ่มเปอร์เซ็นต์การสุ่มตรวจศัตรูพืช และชั้นที่ 4 การตรวจสอบศัตรูพืช ณ ด่านตรวจพืชที่ทำหน้าที่ออกใบรับรองสุขอนามัยพืช

มาตรการชั้นที่ 1 การคัดทุเรียนคุณภาพจากสวน โดยกำหนดให้ต้องตัดผลทุเรียนที่มีความสุกแก่ตามเกณฑ์มาตรฐานและบ่มเป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง หมายความว่า เมื่อตัดทุเรียนแล้วไม่ให้นำส่งเข้าโรงคัดบรรจุโดยทันที แต่ให้ดำเนินการบ่มไว้เป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง เพื่อมั่นใจว่าไม่มีการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะได้ผลหากได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง และจะต้องมีการดำเนินการบริหารจัดการศัตรูพืชในแปลงทุเรียนที่พบปัญหาหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนให้เป็นไปตามหลักวิชาการ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทุเรียนในฤดูต่อไป ทั้งนี้ หลักการสำคัญของแปลงทุเรียนที่สามารถส่งออกไปจำหน่ายยังจีนได้ ต้องเป็นแปลงทุเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม หรือได้รับการรับรองและขึ้นทะเบียนแปลง GAP (Good Agriculture Practice) จากกรมวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานที่กรมวิชาการเกษตรให้การรับรอง

มาตรการชั้นที่ 2 การบ่มทุเรียนที่โรงคัดบรรจุ กำหนดให้เพิ่มขั้นตอนการคัดทุเรียน โดยให้ตั้งบ่มแยกกองตามแหล่งที่มาของผลผลิตเป็นเวลาอย่างน้อย 48 ชั่วโมง เพื่อตรวจสอบการติดมาของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน และให้ดำเนินการสุ่มตรวจสอบศัตรูพืชโดยละเอียด ซึ่งหน่วยงานภายใต้กรมวิชาการเกษตร ได้แก่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร และหน่วยงานใต้สังกัด เป็นผู้ให้คำแนะนำและจัดทำแบบตรวจประเมิน (check list) สำหรับโรงคัดบรรจุเพื่อบันทึกข้อมูลการบ่มทุเรียน เป็นเงื่อนไขให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่นายตรวจพืชตรวจสอบก่อนการดำเนินการตรวจสอบก่อนการส่งออก โดยในกรณีที่พบการระบาดของหนอนเป็นจำนวนมาก กำหนดให้โรงคัดบรรจุลดปริมาณการใช้สารเอทิฟอนป้ายขั้วผล เพื่อให้ผลทุเรียนสุกช้าลง ซึ่งจะสามารถเพิ่มระยะเวลาบ่มทุเรียนในโรงคัดบรรจุให้นานขึ้นอีก จากเดิม 24 ชั่วโมง ทำให้สามารถตรวจพบการปนเปื้อนของหนอนดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการชั้นที่ 3 การตรวจสอบศัตรูพืชของพนักงานเจ้าหน้าที่นายตรวจพืช มาตรการชั้นนี้ กำหนดให้นายตรวจพืชเพิ่มปริมาณการสุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจหาศัตรูพืช จากเดิมตามข้อตกลงในพิธีสารกำหนดไว้ที่ไม่น้อยกว่า 3 เปอร์เซ็นต์ เพิ่มเป็นไม่น้อยกว่า 5 เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการตรวจสอบเอกสารประกอบการดำเนินการเพิ่มเติมในมาตรการชั้นที่ 2

มาตรการชั้นที่ 4 การตรวจสอบศัตรูพืช ณ ด่านตรวจพืชที่ทำหน้าที่ออกใบรับรองสุขอนามัยพืช จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า การตรวจสอบทุเรียนส่งออกเป็นการดำเนินการ ณ โรงคัดบรรจุ ซึ่งจะตั้งอยู่ในแหล่งผลิตทุเรียนที่สำคัญของไทยเป็นส่วนใหญ่ ในชณะที่ด่านตรวจพืชที่ส่งออกจะเป็นด่านตรวจพืชที่ตั้งอยู่ในเส้นทางการขนส่งที่สำคัญ เช่น ด่านตรวจพืชนครพนม เชียงของ หนองคาย ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และท่าเรือแหลมฉบัง ดังนั้น ระบบการดำเนินการยื่นขอใบรับรองสุขอนามัยพืชจึงเป็นการยื่นผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ณ ด่านตรวจพืชที่จะส่งออก โดยด่านตรวจพืชที่รับคำขอดังกล่าวจะส่งข้อมูลมายังด่านตรวจพืชในพื้นที่เพื่อดำเนินการตรวจสอบ ณ โรงคัดบรรจุ และเมื่อดำเนินการตรวจสอบเสร็จสิ้นจะมีระบบการส่งรายงานไปยังด่านตรวจพืชที่รับคำขอเพื่อดำเนินการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชต่อไป โดยกำหนดให้ด่านตรวจพืชที่รับคำขอดำเนินการเปิดตรวจตู้สินค้าทุเรียนที่หน้าด่านตรวจพืชก่อนการดำเนินการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชทุกตู้ หากพบหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนท้ายตู้ ห้ามส่งออกไปจีนอย่างเด็ดขาด เพื่อสร้างความมั่นใจว่าไม่มีการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนติดไป

ทั้งหมดนี้ คือ มาตรการกรอง 4 ชั้น ที่กรมวิชาการเกษตร โดยสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร นำมาบังคับใช้ โดยขอให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อรักษาตลาดทุเรียนผลสดซึ่งเป็นตลาดหลักของไทย ให้ยังสามารถครองส่วนแบ่งการตลาดไว้ได้ ตอกย้ำชั้นทุเรียนคุณภาพของประเทศไทย ข้อมูลการส่งออกทุเรียนในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2567 พบว่า ทุเรียนผลสดจากภาคใต้ของไทย ส่งออกไปยังจีนปริมาณรวมกว่า 150,000 ตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 19,600 ล้านบาท

ทุเรียนคุณภาพเกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย นายตรวจพืชเป็นเพียงส่วนท้าย ๆ ของกระบวนการทุเรียนคุณภาพเท่านั้น ดังนั้น ภาพลักษณ์ทุเรียนไทย ทุเรียนคุณภาพจึงขึ้นอยู่กับมือและใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ว่าแต่ว่าผู้เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน พร้อมรักษาภาพลักษณ์ทุเรียนไทย ทุเรียนคุณภาพหรือไม่ ต้องติดตาม

(ขอบคุณ : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ด่านตรวจพืชท่าเรือระนอง กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร/ ข้อมูล-ภาพ)

คำถามฉีกซอง

พบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดี...อังคณา
กองบรรณาธิการจดหมายข่าวผลิใบฯ
กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
E-mail ang.moac@gmail.com

รายงาน

นวลศรี โชตินันทน์

เห็ดฟาง สายพันธุ์ใหม่ กวก. สทช. 1

ดอกใหญ่ ให้ผลผลิตสูง

เห็ดฟาง เป็นเห็ดพื้นเมืองของไทยที่สามารถพบดอกเห็ดในแหล่งพื้นที่ธรรมชาติและบนอินทรียวัตถุหลายชนิด โดยเฉพาะกองฟาง กองขี้เลื่อย เปลือกข้าวโพด เปลือกถั่ว ทะลายปาล์มน้ำมัน และบนซากต้นไม้บางชนิด

คุณจิตรา กิตติโมรากุล นักวิชาการโรคพืชชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนาเห็ด สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร กล่าวว่า เห็ดฟางเป็นเห็ดที่นิยมบริโภคทุกพื้นที่ของประเทศไทย ส่วนมากจะใช้เป็นส่วนประกอบของอาหาร ไม่ว่าจะเป็นผัดหรือต้มยำ เนื่องจากมีรสหวานและความนุ่ม ชวนรับประทาน

ปัจจุบันปรากฏว่าเห็ดฟางเหมือนจะหายไปจากท้องตลาด โดยเฉพาะตลาดเล็ก ๆ จะมีแต่เห็ดชนิดอื่น ๆ เช่น เห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม เห็ดหูหนู และเห็ดพันธุ์ใหม่ ๆ

สาเหตุที่เห็ดฟางหายไปจากท้องตลาด หรือมีแต่ก็น้อยมาก ทำให้ราคาค่อนข้างแพง คุณจิตรา อธิบายว่า เชื้อพันธุ์เห็ดฟางที่มีในท้องตลาดเริ่มอ่อนแอลง ให้ผลผลิตลดลง และสภาพอากาศมีความแปรปรวนสูง ทำให้การเพาะเห็ดฟาง เกิดดอกได้น้อยลง วัสดุเพาะบางชนิดที่ใช้เพาะเห็ดฟางหาได้ยากและมีราคาสูงขึ้น ทำให้ได้ผลผลิตน้อย เกษตรกรมีรายได้ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

สาเหตุอีกประการหนึ่ง คือปัญหาแรงงาน การเพาะเห็ดฟางจำเป็นต้องใช้แรงงานมากในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การหมักวัสดุเพาะ การขนย้ายวัสดุเข้าโรงเรือน ซึ่งการผลิตเห็ดแทบทุกชนิดมีปัญหาในเรื่องแรงงานมาก

เห็ดฟางเป็นเห็ดที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิต่ำ หรือแช่เย็นไม่ได้ บางครั้งเวลาผลผลิตออกมากก็ไม่สามารถแบ่งเก็บไว้ขายได้ เกษตรกรจัดการเรื่องการเก็บรักษาหลังการเก็บผลผลิตยาก ทำให้เกษตรกรบางรายหันไปเพาะเห็ดชนิดอื่นแทน

เชื้อเห็ดฟางอายุ 2 วัน

ก้อนเชื้อเห็ดฟาง

อย่างไรก็ตาม เห็ดฟางมีกำลังการผลิตสูงถึงร้อยละ 55 ของผลผลิตเห็ดทั้งหมดในประเทศ เพราะเห็ดฟางสามารถเพาะได้ทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะพื้นที่ภาคกลาง โดยใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรต่าง ๆ ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ฟางข้าว ขี้ฝ้าย ไส้นุ่น กากถั่วเขียว กากมันสำปะหลัง และทะลายเปล่าปาล์มน้ำมัน เป็นวัสดุเพาะ

ตลาดกลางขนาดใหญ่ที่จำหน่ายผลผลิตเห็ดฟางในพื้นที่ภาคกลาง ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง จังหวัดปทุมธานี และตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีราคาจำหน่ายสูง กิโลกรัมละ 120-150 บาท ขึ้นอยู่กับขนาดของเห็ดฟาง ตามมาตรฐานสินค้าเกษตรของเห็ดฟาง (มกษ.1515-2558) ที่กำหนดโดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

facebook Page : ตลาดสี่มุมเมือง

เห็ดฟางเป็นเห็ดชนิดแรกที่มีการศึกษาวิจัย

คุณจิตรา บอกว่า เห็ดฟางถือเป็นเห็ดชนิดแรก ๆ ที่มีการศึกษาวิจัยทั้งทางด้านเทคโนโลยีการเพาะ การคัดเลือกสายพันธุ์ การเก็บอนุรักษ์เชื้อพันธุ์ โดยศูนย์รวบรวมเชื้อพันธุ์เห็ดแห่งประเทศไทย กรมวิชาการเกษตร มาอย่างยาวนานกว่า 30 ปี

สายพันธุ์ของเห็ดฟางที่เพาะเชิงพานิชย์ในปัจจุบัน

คุณจิตรา อธิบายว่า สายพันธุ์ของเห็ดฟางที่เพาะในปัจจุบันสามารถแบ่งตามลักษณะรูปทรงของดอก เป็น 2 ชนิด และมีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างกันคือ

1. สายพันธุ์ดอกเล็ก หัวท้ายเรียวรี ดอกตูมสีเทาอมดำ ออกดอกได้เร็วและดอกบานเร็ว

2. สายพันธุ์ดอกตูมกลมรี ทรงฐานกว้าง (ทรงน้ำเต้าหรือทรงกระดุม) เยื่อหุ้มดอกค่อนข้างหนา บานช้ากว่าสายพันธุ์ดอกเล็ก ดอกตูมสีเทาถึงน้ำตาลเทา เกษตรกรมักนิยมเพาะเห็ดฟางสายพันธุ์นี้มากกว่าสายพันธุ์ดอกเล็ก

ปัญหาการเพาะเห็ดฟางในปัจจุบัน

เนื่องจากสภาพอากาศปัจจุบันมีความแปรปรวนเป็นอย่างมาก และปัญหาแปรปรวนทางพันธุกรรมของเห็ดฟางสายพันธุ์การค้า จึงทำให้ผลผลิตเห็ดฟางที่เกษตรกรเพาะลดลงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งในหลายพื้นที่ที่ทำการเพาะเห็ดฟางประสบปัญหาวัสดุเพาะเห็ดฟาง เช่น ฟางข้าว ขี้ฝ้าย ไส้นุ่น มีราคาสูงขึ้นและหาได้ยาก ทำให้ต้นทุนในการเพาะเห็ดฟางสูงขึ้น เกษตรกรจึงมีความต้องการเห็ดฟางสายพันธุ์ใหม่ ๆ ที่สามารถปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมปัจจุบัน ให้ผลผลิตสูงคุ้มค่ากับการลงทุน มีลักษณะดอกที่ตรงกับความต้องการของตลาด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการคัดเลือกสายพันธุ์ใหม่ ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกร เพื่อเป็นเชื้อพันธุ์เห็ดฟาง สำหรับให้บริการและเป็นพันธุ์แนะนำของกรมวิชาการเกษตรต่อไป

เห็ดฟาง กวก. สทช. 1

คุณจิตรา เล่าถึงที่มาของ **“เห็ดฟาง กวก. สทช. 1”** เดิมมีชื่อรหัสในการทดลองว่า Vvol035 เป็นเชื้อพันธุ์ที่เก็บตัวอย่างดอกเห็ดได้จากฟาร์มเพาะเห็ดของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครนายก ซึ่งคุณอัจฉรา พยัพพานนท์ อดีตข้าราชการของกรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการเก็บอนุรักษ์ไว้ภายในศูนย์รวบรวมเชื้อเห็ดแห่งประเทศไทย กรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี 2553

ต่อมาในปี 2560-2561 ได้ทำการทดสอบสภาพความมีชีวิต และประสิทธิภาพการสร้างตุ่มดอกของเห็ดฟางที่อนุรักษ์ไว้จำนวน 69 สายพันธุ์ พบว่ามีเห็ดฟาง 14 สายพันธุ์ที่สามารถสร้างตุ่มดอกบนวัสดุหมักได้ เมื่อดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพการให้ผลผลิตและศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของเห็ดฟางแต่ละสายพันธุ์ในโรงเรือนของกรมวิชาการเกษตร พบว่าเห็ดฟาง 4 สายพันธุ์ ได้แก่ สายพันธุ์ Vvol016 Vvol035 Vvol070 และ Vvol092 มีศักยภาพการให้ผลผลิตสูง เมื่อเปรียบเทียบกับสายพันธุ์เห็ดฟาง-2 ซึ่งเป็นสายพันธุ์เดิมที่ให้บริการของกรมวิชาการเกษตรและมีลักษณะทางการเกษตรตรงกันความต้องการของเกษตรกร

ในปี 2562-2563 ได้ดำเนินการเพาะทดสอบการให้ผลผลิตเห็ดฟางทั้ง 4 สายพันธุ์ เปรียบเทียบกับเห็ดฟาง-2 ในโรงเรือนของเกษตรกรโดยใช้ฟางข้าว และขี้ฝ้ายเป็นวัสดุเพาะ พบว่า เห็ดฟางสายพันธุ์ Vvol035 ให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดที่ 2,285.16 กรัม/ตารางเมตร และหากใช้ทะลายเปล่าปาล์มน้ำมันเป็นวัสดุเพาะ สามารถให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดที่ 3450.93 กรัม/ตารางเมตร ดอกตูมมีลักษณะเป็นทรงน้ำเต้า ฐานกว้าง รูปร่างค่อนข้างกลม เยื่อหุ้มดอกหนา ขนาดและรูปร่างของดอกตรงตามเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรของเห็ดฟาง (มกษ.1515-2558) ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

“ดังนั้นเห็ดฟางสายพันธุ์ Vvol035 จึงเป็นเห็ดฟางสายพันธุ์ใหม่ที่มีศักยภาพการให้ผลผลิตสูง มีลักษณะที่ดีตรงตามความต้องการของตลาด และเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตร สามารถนำมาเป็นเชื้อพันธุ์สำหรับให้บริการแก่เกษตรกร”

คุณจิตรา กล่าวว่า ในปี 2567 ได้ดำเนินการขอรับรองขึ้นทะเบียนเห็ดฟางสายพันธุ์ Vvol035 ต่อคณะกรรมการวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร และเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2567 เห็ดฟางสายพันธุ์ Vvol035 ได้ผ่านการรับรองขึ้นทะเบียนเป็นพันธุ์แนะนำในชื่อ “เห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทช. 1”

“ศูนย์รวบรวมเชื้อพันธุ์เห็ดแห่งประเทศไทย ได้ทำการเก็บอนุรักษ์เชื้อพันธุ์เห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทช. 1 ไว้ในน้ำกลั่นนึ่งฆ่าเชื้อ และในสภาวะเย็นยิ่งยวดที่อุณหภูมิ -196 องศาเซลเซียส โดยมีแผนการผลิตและจำหน่ายเชื้อพันธุ์เห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทช. 1 ในรูปแบบแม่เชื้อบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นตัวอย่างพันธุ์ได้ปีละ 500 ขวด”

ลักษณะเด่นของเห็ดฟาง กวก. สทช. 1

1. ให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย 2,285.16 กรัม/ตารางเมตร เมื่อใช้ฟางข้าวและขี้ฝ้ายเป็นวัสดุเพาะ สูงกว่าเห็ดฟาง-2 สายพันธุ์เดิมที่เคยให้บริการของกรมวิชาการเกษตร

2. ให้น้ำหนักผลเฉลี่ย 3,450.93 กรัม/ตารางเมตร เมื่อใช้ทะลายเปล่าปาล์มน้ำมันเป็นวัสดุเพาะ สูงกว่าเห็ดฟาง-2 สายพันธุ์เดิมที่เคยให้บริการของกรมวิชาการเกษตร

3. ลักษณะดอกตูมเป็นทรงน้ำเต้า ฐานกว้างขนาด 11-58 มิลลิเมตร ยาว 14-58 มิลลิเมตร ดอกสีน้ำตาลอ่อนถึงเทาอมดำ ขนาดและรูปร่างของดอกตรงตามเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรของเห็ดฟาง (มกษ. 1515-2558)

4. เริ่มเก็บผลผลิตได้หลังลดอุณหภูมิในโรงเรือนลงประมาณ 7 วัน และใน 1 รอบการผลิต มีระยะเวลาการเก็บผลผลิตได้นาน 2-3 สัปดาห์

หากเกษตรกรมีความสนใจ ต้องการเชื้อเห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทช. 1 สามารถติดต่อขอรับได้ที่ กลุ่มวิจัยและพัฒนาเห็ด สำนักวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร โทรศัพท์ 0 2579 0147 ทุกวันในเวลาราชการ

ขอคุยด้วยคน

จินตน์กานต์ งามสุทธา

สุดยอดกาแฟไทย'67

การประกวดสุดยอดกาแฟไทย ประจำปี 2567 (Thailand Best Coffee Beans 2024) ได้ผ่านพ้นไปเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา คณะกรรมการดำเนินการประเมินคุณภาพกาแฟตามเกณฑ์มาตรฐานสมาพันธ์กาแฟโลก (Specially Coffee Association : SCA) ซึ่งแบ่งผลการประเมินคุณภาพกาแฟ 3 ระดับ ดังนี้

ประกาศนียบัตรเหรียญทอง ประเภทคุณภาพกาแฟระดับโดดเด่น ระดับคะแนน 90-100

ประกาศนียบัตรเหรียญเงิน ประเภทคุณภาพกาแฟระดับยอดเยี่ยม ระดับคะแนน 85-89.99

ประกาศนียบัตรเหรียญทองแดง ประเภทคุณภาพกาแฟระดับดีมาก ระดับคะแนน 80-84.99

ประกาศนียบัตรจากกรมวิชาการเกษตร ระดับคะแนน 70-79.99

จากการประเมินคุณภาพทั้งด้านเมล็ด และรสชาติกาแฟของผู้ที่ส่งเข้าร่วมประกวด คณะกรรมการได้พิจารณาผลการประเมิน และกรมวิชาการเกษตรได้ประกาศรายชื่อผู้ที่ได้คะแนนประเมินคุณภาพสูงสุด 5 อันดับแรก ในแต่ละประเภท ดังนี้

1. กาแฟอะราบิกา

1.1 กระบวนการแปรรูปโดยวิธีแห้ง (Dry/Natural Process)

• นายพิเชฐ กล้าพิทักษ์ ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 88.60

• นายเรวัตร ยอดออน ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 87.35

• นายยอดยิ่ง พิชยวาณิชย์ ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 87.15

• นายตั๋ว จางอรุณ ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ได้คะแนน 86.95

• นางพงษ์ศักดิ์ โชติอัศวงค์ ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 86.65

1.2 กระบวนการแปรรูปโดยวิธีเปียก (Wet/Fully Wash Process)

• นายวิชัย กำเนิดมงคล ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 88.35

• นายฉิ่ง แซ่ท้าว ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 87.05

• นายอภิสิทธิ์ บิเซ (ไร่กาแฟโซหยิ) ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ได้คะแนน 85.55

• นายสินธพ จือปา ตำบลท่าก๊อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้คะแนน 84.90

• นายสุเทพ พิทักษ์อนันตกุล ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 84.85

1.3 กระบวนการแปรรูปโดยวิธีกึ่งแห้ง (Semi-Dry/Honey Process)

• นายฉิ่ง แซ่ท้าว ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 88.75

• นางสาวนภาพร กำเนิดมงคล ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 87.95

• นายวิชา แสนรุ่งอรุณ ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 87.90

• นายชาติชาย คะบู่ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้คะแนน 86.70

• นางสาววิมลรัตน์ ไชยเดชศรีสกุล ตำบลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้คะแนน 85.50

2. กาแฟโรบัสตา

• นายภีร์นริศ ผ่องหทัยกุล วิสาหกิจชุมชนกาแฟไร่ดอยน่าน ตำบลกลางเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 86.63

• นางสาวจรี มานพ ไร่กาแฟภูตะวันโรบัสต้า กระบี่ ตำบลเขาเขน อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ ได้คะแนน 85.38

• นายปวรวิช คำหอม วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรตำบลน้ำพาง ตำบลน้ำพาง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน ได้คะแนน 84.06

• นายธนกฤต รุ่งโภคินันท์ ตำบลผาทอง อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ได้คะแนน84.00

• นายธนาสิทธิ์ สอนสุภา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวิถีพอเพียงเกษตรอินทรีย์ ตำบลหินแก้ว อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ได้คะแนน 83.25

นอกจากนี้คณะกรรมการยังได้พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสวนกาแฟเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงฟื้นฟู (GAP & Regenerative) ด้วย โดยมีผลคะแนน 5 อันดับแรก ดังนี้

1. นายถาวร จิรนันทนุกุล ตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ได้คะแนน 100

2. นางพลับพลึง เทพดนตรี ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ได้คะแนน 94.81

3. นายวัชรพงศ์ คำสุข ตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้คะแนน 89.63

4. วิสาหกิจชุมชนกาแฟอาข่าปางขอน (นายธีระศักดิ์ วุยยะอากุ) ตำบลห้วยชมพู อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ได้คะแนน 89.63

5. นางไมตรี นาคอก ตำบลนาด้วง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย ได้คะแนน 84.44

การจัดการประกวดสุดยอดกาแฟไทยดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อสร้างการรับรู้อัตลักษณ์กาแฟไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในระดับประเทศและระดับสากล ประกอบกับช่วยเพิ่มพื้นที่ปลูกกาแฟคุณภาพ ลดปัญหา PM 2.5 ในภาคการเกษตรไทย รวมถึงสร้างเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิต และสร้างความยั่งยืนในอาชีพ

ข้อมูล/ภาพประกอบ : สถาบันวิจัยพืชสวน

การออกใบอนุญาต
ขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า

กรมวิชาการเกษตร

ขั้นตอน

ยื่นคำขอใบอนุญาต ขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า พร้อมแนบเอกสารหลักฐาน

↓

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ เอกสาร

↓

เจ้าหน้าที่รับคำขอ

↓

เจ้าหน้าที่ออกตรวจแปลงขยายพันธุ์ ตามคำขอ : ตรวจสอบพันธุ์ยางและจำนวน

↓

เจ้าหน้าที่บันทึกการตรวจ และพิจารณา

↓

ผู้มีอำนาจลงนาม (e-signature) (กกย.)

↓

ชำระค่าธรรมเนียมทางอิเล็กทรอนิกส์, เงินสด ค่าธรรมเนียมฉบับละ 50 บาท

ดาวน์โหลดใบอนุญาตได้ทันที หลังการชำระเงินค่าธรรมเนียม

เอกสารหลักฐาน

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (บุคคลธรรมดา)
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนาม (นิติบุคคล)
- สำเนาทะเบียนบ้าน (บุคคลธรรมดา)
- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีอำนาจลงนาม (นิติบุคคล)
- สำเนาหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทและข้อบังคับ (นิติบุคคล)
- สำเนาใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด (นิติบุคคล)
- สำเนาหนังสือแสดงหลักฐานการแต่งตั้งผู้จัดการ หรือรายงานการประชุมคณะกรรมการแต่งตั้งผู้จัดการ (นิติบุคคล)
- สำเนาหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า (นิติบุคคล)
- สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภพ. 20) (นิติบุคคล)
- สำเนาหนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี) (บุคคลธรรมดา + นิติบุคคล)
- สำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน (บุคคลธรรมดา + นิติบุคคล)
- แผนที่แสดงที่ตั้งแปลง (บุคคลธรรมดา + นิติบุคคล)
- หลักฐานที่มาของพันธุ์ยาง (บุคคลธรรมดา + นิติบุคคล)

ใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี

ช่องทางการให้บริการ

- ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ National Single Window : NSW) หรือ https://96.30.117.33:50311
- กลุ่มควบคุมการอนุญาต ตามพระราชบัญญัติ กองการยาง กรมวิชาการเกษตร
- ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย บุรีรัมย์ หนองคาย ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี และสงขลา

ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2567

กลุ่มวิชาการ กองการยาง กรมวิชาการเกษตร

ผลิใบ ก้าวใหม่การวิจัยและพัฒนาการเกษตร

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร
- เพื่อเป็นสื่อกลางสำหรับนักวิจัยกับผู้บริหาร นักวิจัยกับนักวิจัย และนักวิจัยกับผู้สนใจการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
- เพื่อเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น อันจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นพื้นฐานการวิจัยขั้นสูงต่อไป

ที่ปรึกษา : รพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ ภัสชญภณ หมื่นแจ้ง พงศ์ไท ไทโยธิน วิลาวัณย์ ใคร่ครวญ ธีรภัทร เข็มทอง

บรรณาธิการ : อุดมพร สุพคุตร์

กองบรรณาธิการ : อังคณา สุวรรณกูฏ จินตน์กานต์ งามสุทธา มธุรส วงษ์ครุธ จันระวี จิตรสมาน

ช่างภาพ : กัญญาณัฐ ไผ่แดง

ช่างศิลป์ : มณฑา แถมเงิน กฤษดา ดาวเรือง วรรมณี ป้องภา

บันทึกข้อมูล : สมจิตต์ ยะเลาะห์

จัดส่ง : วิไลวรรณ ศรีพันธ์ รสสุคนธ์ โพธิ์ทอง

สำนักงาน : กรมวิชาการเกษตร ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพ 10900

โทรศัพท์ : 0 2561 2825 โทรสาร : 0 2579 4406 E-mail : prdoa55@gmail.com

พิมพ์ที่ : ทริปเปิ้ล ครีเอทีฟ โทรศัพท์ : 0 2047 6778